

INŠTRUKCIE AUTOROM PRE PUBLIKOVANIE V ACTA FACULTATIS ECOLOGIAE

Acta Facultatis Ecologiae je vedecký časopis Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene, ktorý vychádza ako periodikum a od roku 2007 je členený na dve sekcie: ekologickú a environmentálnu. Uverejňuje **pôvodné** recenzované vedecké práce tematicky zamerané v **sekcii Ekológia** na krajinnú ekológiu, krajinné plánovanie a tvorbu krajiny, ekológiu populácií a v **environmentálnej sekcii** na problematiku antropogénnych vplyvov na prostredie, ako aj filozofické aspekty vzťahov človeka a prírody. Okrem **vedeckých prác** je v časopise možné publikovať teoretické a syntetické práce, **Prehľadové články (reviews)** a **Recenzie** knižných publikácií z uvedených oblastí.

Príspevky na uverejnenie schvaľuje redakčná rada, ktorá zároveň určuje recenzentov príspevkov. Recenzent zhodnotí obsah práce, jej prínos a formálne náležitosti a odporúča príspevok na publikovanie. V prípade nesúhlasu autora s posudkom recenzenta rozhoduje o uverejnení príspevku redakčná rada.

Všeobecné pokyny

1. Príspevok musí byť svojim zameraním **v súlade s obsahovým zameraním časopisu**.
2. Vedecký príspevok musí byť **pôvodnou prácou**, t.j. nesmie byť publikovaný alebo zaslaný na publikovanie do inej redakcie. Za pôvodnosť práce i za vecnú správnosť zodpovedá autor.
3. Cieľ práce má byť jasne formulovaný. Príspevok má tvoriť ucelený, logicky usporiadaný prehľad nových pôvodných poznatkov a ich kritické hodnotenie s konkrétnymi závermi.
4. Experimentálny alebo teoretický prístup má byť primeraný. Pracovný postup má byť opísaný spôsobom, umožňujúcim jeho reprodukciu. Experimentálne údaje majú byť stanovené so spoľahlivosťou zodpovedajúcou súčasnej technike a majú byť správne interpretované.
5. Rozsah práce má zodpovedať jej vedeckému prínosu a **nemal by prekročiť 15 strán A4** napísaných v textovom editore podľa predlohy, vrátane tabuliek a grafov. Ilustrácie a tabuľky majú byť úsporné a výstižné, pričom rovnaké údaje nemožno uvádzať duplicitne v oboch formách.
6. **Príspevok** môže byť napísaný v slovenskom, českom alebo v anglickom jazyku. Za úroveň jazyka zodpovedá autor. **Abstrakt** sa uvádza vždy v anglickom jazyku. **Súhrn** je uvedený v slovenskom jazyku, len ak je celý príspevok napísaný v anglickom jazyku.

Rukopis príspevku ako i konečná verzia príspevku (t.j. rukopis po recenznom a redakčnom pripomienkovaní a následnom spracovaní pripomienok autorom) musia byť zaslané v tlačenej forme a zároveň doručené v elektronickej podobe, resp. zaslané e-mailom na journalafezv@gmail.com,

resp. výkonným alebo technickým redaktorom príslušnej sekcie (viď. web stránku http://www.tuzvo.sk/sk/organizacna_struktura/fakulta_ekologie_a_environmentalistiky/veda_a_vysku_m/acta_facultatis_ecologiae/acta_facultatis_ecologiae.html)

Termín dodania rukopisov je 31. január a 15. júl príslušného roku.

Recenzie je možné zasielať priebežne. Publikované budú v najbližšom čísle časopisu.

A. Vedecké príspevky (osnova)

Príspevok je možné vpisovať priamo do **Šablóny na písanie príspevku**, ktorá je spracovaná v elektronickej forme so všetkými atribútmi (členenie textu, typ a veľkosť písma, riadkovanie, zarovnanie odstavcov a pod.) a je dostupná na <http://www.tuzvo.sk> – FEE – Veda a výskum – Acta Facultatis Ecologiae.

Názov práce

Musí byť stručný a výstižný. Všetky nefunkčné slová sa majú vypustiť. Názov nesmie obsahovať skratky (okrem konvenčne dohodnutých, napr. RTG, PCB a pod.). Účelné nie je ani zaradovanie dlhých systematických názvov, či už chemických zlúčenín alebo organizmov, pokiaľ nie sú zásadnou charakteristikou práce. Nepripustné je zaradiť do názvu termín, ktorý sa až neskôr definuje v texte. Primeraná dĺžka názvu je do 10 slov.

Autor

Meno a priezvisko bez akademických titulov. V prípade viacerých autorov z rôznych pracovísk je potrebné číslom uvedeným horným indexom nad priezviskom odlišiť pracoviská jednotlivých autorov (napr. Jaroslav Macek¹, Anna Trebulová²).

Adresa pracoviska

Uvádza sa neskrátený názov pracoviska vrátane poštového smerového čísla a e-mailovej adresy. V prípade viacerých autorov sa uvádzajú údaje zvlášť pre každého autora so zodpovedajúcim indexom uvedeným pri priezvisku.

Abstrakt (Abstract)

Abstrakt je konkrétna a výstižná charakteristika obsahu príspevku. Jeho úlohou je umožniť čitateľovi presne a rýchlo identifikovať obsah dokumentu a všeobecne sa s ním zoznámiť. Prvé riadky abstraktu sa začínajú priezviskom a skratkou mena autorov s anglickým prekladom názvu článku. V abstrakte autor súhrnne vyjadří hlavnú ideu práce, predmet a obsah prezentovaného výskumu a význam jeho publikovania. Autor by mal tiež stručne definovať hlavné ciele a opísať použité metódy. Text abstraktu sa píše zvyčajne v minulom čase v tretej osobe množného čísla alebo v kombinácii s trpným rodom. Neštruktúrovaný abstrakt by mal obsahovať max. 15 riadkov (cca 200 slov). V žiadnom prípade nemá opakovať informáciu obsiahnutú v názve, pretože sa samostatne nikdy nevyskytne. Z výsledkov je potrebné uvádzať len hlavné výsledky (nie medzivýsledky) a skutočné závery, ktoré nevyvolávajú u čitateľa pochybovanie, poprípade nutnosť ďalšej diskusie. Abstrakt sa píše v **anglickom jazyku**.

Kľúčové slová (Keywords)

Každý príspevok má mať maximálne päť kľúčových slov v **anglickom jazyku**, ktoré najlepšie charakterizujú prácu. Zoznam kľúčových slov dáva možnosť pridať kľúčové slová, ktoré používajú indexové a abstraktové služby navyše k tým, ktoré sa už vyskytujú v názve. Rozumné používanie kľúčových slov môže potenciálnym záujemcom uľahčiť cestu k vášmu príspevku.

Úvod a problematika

Úvod by mal stručne vymedziť cieľ príspevku a charakterizovať stav súčasného poznania v danej problematike. Mal by obsahovať formuláciu vedeckého problému a vzťah riešenej problematiky k predchádzajúcim prácam s podobným zameraním. V záverečnej časti úvodu je potrebné jasne stanoviť oblasť a ciele štúdie, aby čitateľ získal informáciu, kam príspevok smeruje a mohol sledovať vývoj dokazovania. V žiadnom prípade nemá úvod predstavovať prehľad prác doposiaľ napísaných autorom, taktiež by nemal vymenovávať všeobecne známe fakty a vysvetľovať známe pojmy.

Materiál a metódy

Obsahuje popis materiálov, metód a postupov. Štandardné postupy stačí uviesť odkazom na príslušný prameň, originálne je potrebné podrobne popísať. Hlavným cieľom tejto časti je poskytnúť dostatok detailov pre kompetentného výskumníka, aby mohol zopakovať merania a reprodukovať výsledky. Je nevyhnutné presné definovanie podmienok experimentu (teplota, vlhkosť, tlak a pod.), ktoré podstatnou mierou ovplyvňujú výsledky.

Výsledky a diskusia

Výsledky je potrebné prezentovať v spracovanej a kondenzovanej forme, s popísanými a vyznačenými dôležitými trendmi. Dosiahnuté výsledky by mali byť kriticky prediskutované a porovnané s výsledkami iných autorov. Je potrebné zamerať sa na splnenie stanovených cieľov, pokúsiť sa zovšeobecniť výstupy (**vývody**) plynúce z dosiahnutých výsledkov a porovnať ich so známymi skutočnosťami. Diskusiu je potrebné obmedziť iba na oblasť dosiahnutých výsledkov.

Záver

V súčasných publikáciách je nadbytočný a v prípade, že opakuje už raz v texte uvedené fakty, redakcia neodporúča zaradenie záveru ako samostatnej kapitoly.

Literatúra

Pri citovaní literatúry je potrebné dodržiavať normu ISO 690 a ISO 690-2. Kvôli jednotnosti citácií v celom časopise je **nutné používať metódu prvého údaju t.j. priezvisko autora a rok vydania. Zoznam bibliografických odkazov je zoradený podľa abecedy.** Za presnosť citácií zodpovedá autor.

Appendix

Do tejto časti sa môžu vkladať odvodenia, postupy a pod., ktoré sú **nevyhnutné** pre pochopenie logického postupu autora, avšak pôsobili by rušivo v samotnom texte príspevku. Takýchto prípadov však nebýva mnoho, a preto ho redakcia odporúča len výnimočne.

Súhrn

Ak je príspevok napísaný v anglickom jazyku, musí byť k príspevku priradený súhrn napísaný v slovenskom jazyku. Ak je príspevok v slovenskom jazyku, súhrn sa nevyžaduje. Súhrn je krátka rekapitulácia výsledkov práce a možnosti ich uplatnenia v praxi. Súhrn spravidla neobsahuje informácie o celi práce ani charakteristiku použitých metód, a preto sa tento termín nemá používať ako synonymum termínu abstrakt. Maximálny rozsah súhrnu je 1 strana.

Pod'akovanie (Acknowledgement)

Na konci príspevku je možné v prípade potreby uviesť pod'akovanie autorov napr. za podporu, bez ktorej by práca nebola vznikla (zvyčajne Grantovej agentúre, napr.: Authors wish to thank the Slovak Science Grant Agency for the financial support of the project No. 1234/99).

B. Prehľadové články

Prehľadové články (Reviews) – predstavujú prehľad aktualít, nových metodických postupov, trendov a pod. Väčšinou spracovávajú informácie z vyššieho počtu literárnych prameňov.

C. Recenzie

Recenzie – odborné recenzie nových kníh a diel. Majú byť kritické a majú upozorňovať na hlavné prednosti a nedostatky diela. Majú obsahovať stručnú charakteristiku celého diela, kritiku jej obsahu, formy podania, úpravy, kvality prekladu a návrhy na opravy a doplnky. Nesmú byť iba popisom obsahu diela. V tom prípade sa recenzie nebude uverejňovať. Rozsah recenzie sú max. 3 strany.

D. Príprava rukopisu – detailné informácie

Fyzikálne jednotky a ich symboly

Majú sa používať výhradne veličiny, jednotky a symboly sústavy SI. Pokiaľ nie je možné použiť jednotky SI sústavy, je nutné ich vysvetliť.

Skratky

Skratky a akronymy sa majú zhodovať s medzinárodnou zvyklosťou. Okrem bežných skratiek môžu autori skracať často uvedené výrazy. Avšak takéto skratky sa musia vysvetliť, buď pri prvom objavení sa v texte, alebo v symboloch.

Nomenklatúra

Nomenklatúra a terminológia musia byť dôsledné, jasné a jednoznačné. Je povinnosťou autora zabezpečiť správne názvy a výrazy.

Matematické a chemické rovnice

Všetky rovnice musia byť označené arabskými číslicami v zátvorke. Musí sa rozlišovať medzi dvojznačnými symbolmi, ako sú písmená l a číslica jedna 1, písmeno O a číslica 0.

Obrázky

Počet obrázkov má byť primeraný. Každý obrázok musí obsahovať krátku legendu v jazyku, v ktorom je príspevok písaný a v anglickom jazyku. Legenda sa uvádza pod obrázkom. Za obrázky možno považovať fotografie, schémy, nákresy, priame záznamy z prístrojov alebo grafy. Všeobecne by mala plocha uzavretá rámom grafu obsahovať čo najviac grafickej informácie, teda je potrebné vyhnúť sa slepým miestam a vhodne upraviť rozsah jednotlivých osí, ktoré musia byť vždy popísané. Lineárna stupnica v grafe musí pozostávať minimálne z dvoch číselných údajov a nelineárna z troch – príliš mnoho číselných kôt je zbytočných. Príbuzné obrázky alebo grafy je možné združovať pod jedno číslo a označovať ich písmenami (napr. a, b, c).

Tabuľky

Odporúča sa udávanie experimentálnych výsledkov do tabuliek vždy, keď to vedie k účinnejšej prezentácii. Každá tabuľka musí obsahovať krátky nadpis v jazyku, v ktorom je príspevok písaný a v anglickom jazyku. Nadpis sa uvádza nad tabuľkou, stručne charakterizuje obsah tabuľky, poprípade môže obsahovať aj vysvetlenie spoločné pre celú tabuľku (napr. metodiku, podmienky merania, presnosť alebo hodnoty konštantných veličín). Poznámky pod tabuľkou objasňujú to, čo je špecifické pre jednotlivý údaj, riadok alebo stĺpec, napr. odlišné podmienky, vysvetlenie symbolov alebo spresnenie jednotiek a pod. Odkazy na poznámky pod tabuľkou sa píše ako číselné indexy kurzívou. Číselné údaje v tabuľkách musia mať jednoznačný význam, t.j. nesmie chýbať údaj jednotky. Nula v tabuľke znamená, že táto hodnota bola experimentálne nájdená, čo je vzácny prípad. Ak chýba pre danú kombináciu parametrov údaj, píše sa namiesto neho pomlčka. V tabuľke nesmie byť žiadne prázdne miesto (to platí aj pre nadpisy stĺpcov). Tiež je nevhodné uvádzať v tabuľke riadky alebo stĺpce bez hodnôt. Pri rozsiahlych tabuľkách, ktoré presahujú rozsah jednej strany, je nutné záhlavie tabuľky zopakovať v pokračovaní tabuľky na nasledujúcej strane.

E. Vzory bibliografických odkazov a citovanie podľa normy STN ISO 690 a ISO 690-2 (1998)

Kvôli jednotnej úprave časopisu sa od autorov vyžaduje, aby používali metódu prvého údaja a dátumu, t.j. PRIEZVISKO AUTORA rok vydania. Zoznam bibliografických odkazov je potrebné zoradiť podľa abecedy.

V príspevku je potrebné uviesť všetky citácie, ktoré uvádzajú prácu do kontextu s doterajším stavom poznania a pre doloženie údajov prevzatých z literatúry. Citácie na literatúru neprístupnú širšej čitateľskej verejnosti (napr. interné výskumné správy, vedecké štúdie v nízkych nákladoch, firemné správy alebo správy z projektov) by sa nemali používať vôbec alebo len v nevyhnutnej miere. Podobne na minimum by sa mali obmedziť súkromné oznámenia a nepublikované výsledky, poprípade údaje od anonymných autorov.

Príklady citovania

1. Klasické publikácie

Text a citácie v texte:

Odporúča sa uvádzať meno citovaného autora kapitálkami, nasleduje rok vydania publikácie (**údaje nie sú oddelené čiarkou**). Ak sú dvaja autori citovaného diela, tak sa uvádzajú obaja (PRIEZVISKO, PRIEZVISKO rok), ak má dielo troch autorov, uvádza sa meno prvého autora a skratka et al. (PRIEZVISKO et al. rok).

Ak sa v dokumente nenachádza meno autora alebo korporácie zodpovednej za dielo, a ak sa toto meno nemôže s určitosťou doplniť podľa iných zdrojov, tento prvok sa vynechá a na prvom mieste odkazu je názov. **Výraz anonym sa ako náhrada za neznámeho autora nepoužíva.**

Príklad:

Teória neviditeľných kolégií sa preskúmala v prírodných vedách (STIEG 1981). O ich neprítomnosti medzi historikmi sa zmieňuje BUCHRAD (1965). Je možné, ako tvrdí BUCHARD (1965) ...

Odkazy:

BUCHARD, J. 1965. How humanists use a library. In *Intrex: report of planning conference on information transfer experiments*. Cambridge : M.I.T. Press. 219 s.

Zoznam bibliografických odkazov:

Odkaz na monografiu:

jeden autor

BAKO, M. 1980. *Automatizácia knižníc*. 2. vyd. Bratislava : Alfa, ISBN 80-8046-020-5.

dvaja až traja autori

MCCUTCHEON, S., SCHNOOR, J. L. 2003. *Phytoremediation – Transformation and Control of Contaminants*. s. 25 – 26. ISBN 0-471-39435-1.

viac ako traja autori

MORAVEC, J. et al. 1994. *Fytocenologie*. Praha : Academia. 403 s. ISBN 80-200-0128-X.

Odkaz na príspevok v zborníku:

BIELIKOVÁ, M. 1995. Príspevok k tvorbe konfigurácie softvérového systému s využitím znalostí. In *Informatika a ľudstvo*. Bratislava : FEI STU. s. 136–142. ISBN 80-8025-021-6.

Odkaz na príspevok v sériovej publikácii:

PULFORD, I. D., WATSON, C. 2003. Phytoremediation of heavy metal-contaminated land by trees – a review. In *Environment International* 29, s. 529 – 540

Normy a legislatívne dokumenty:

ISO 690-2:1997, *Information and documentation – Bibliographic references - Part 2: Electronic documents or parts thereof*.

Zákon č. 183/2000 Z.z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z.z. o Matici slovenskej.

2. Elektronické publikácie

Pri využívaní informácií z internetu a elektronických dokumentov z iných zdrojov treba dodržiavať tieto zásady:

- uprednostňujeme autorizované súbory solídnych služieb a systémov,
- zaznamenávame dostatok informácií o súbore tak, aby bolo opäť možné vyhľadať informácie,
- urobíme si kópiu použitého prameňa v elektronickej alebo papierovej forme,
- za verifikovateľnosť informácií zodpovedá autor, ktorý sa na ne odvoláva.

Zoznam bibliografických odkazov:

Odkaz na monografiu z www:

BOUTELL, T. 1995. *Protection of human rights* [online]. [New York] : John Wiley, 1995 [cit. 2004-03-11]. Dostupné na internete: <<http://www.protection.com/books/boutell>>.

Odkaz na iné elektronické dokumenty:

World Factbook [CD-ROM] 1990. Washington, D.C. : Central Intelligence Agency, 1990. Spain vital statistics. Ident. no.: CI WOFACT 1206.

CARROLL, L. 1994. *Alice's adventures in Wonderland* [online]. Texinfo ed. 2.1. [Dortmund (Germany)] : WindSpiel, Nov. 1994 [cit. 1996-02-10]. Dostupné na internete: <<http://www.germany.eu.net/books/carroll/alice/html>>.